

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii universitare	Licență, seria 2025-2029
1.6. Forma de organizare	Zi
1.7. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			<i>Istoria bisericească universală</i>			2.2. Cod	D15TOPL2 16
2.3. Titularul activităților de curs			Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin DAN				
2.4. Titularul activităților de seminar/ laborator			Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin DAN				
2.5. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.7. Regimul disciplinei	DF, DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru a activităților didactice)

3.1. Numărul de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp - ore/sapt.					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități de cercetare					2
3.7. Total ore studiu individual					33
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe privind izvoarele istorice, cronologia istorică, istoria răspândirii creștinismului în lume, promovarea religiei creștine, organizarea Bisericii, persecuții împotriva creștinismului, sinoade și legi de stat, erezii și combaterea lor la sinoade locale și ecumenice
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (Word, Internet Explorer); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Cursul se va desfășura în condițiile impuse de lege, urmând procesul de predare și învățare în format fizic.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală specială destinată activităților practice.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	Studentul/Absolventul: - Cunoaște și descrie sistematic și rațional concepte religioase și teologice raportându-se la evoluția lor istorică și le explică în mod critic și argumentat; - Cunoaște fundamentelor doctrinare, relevante în experiența vieții Bisericii creștine de-a lungul istoriei; - Se raportează interdisciplinar în problematica studiului și cercetării academice de factură istorică.
Aptitudini (Abilități)	Studentul/Absolventul: - Are abilitatea de a analiza sistematic datele istorice, teorii și concepte teologice - Are aptitudinea de a accepta dialogul cu privire la o varietate de teme controversate de istorie a Bisericii, de pe poziții de toleranță religioasă, - Are abilitatea de a căuta și valoriza, pe baza datelor istorice, fundamentele creștine comune în plan interconfesional.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/Absolventul: - Are capacitatea de corelare și interpretare a datelor și evenimentelor istorice, în context eclesial; - Are autonomia de a gândi critic și a monitoriza și respecta teorii, doctrine și reglementări canonice, evită erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele propriei învățături de credință; - Transpune corect cunoștințele dobândite în actul de cercetare prin formularea corectă a textului teologic, prin respectarea normelor de citare și folosirea corectă a surselor bibliografice, cu raportare la izvoarele istorice.

7. Conținuturi

7.1. CURS	Modalitatea de desfășurare	Metode de predare	Fond de timp alocat (ore)
1. Sinodul al III-lea Ecumenic. Nestorianismul	față în față (săptămâna 1)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
2. Sinodul al IV-lea Ecumenic. Monofizismul	față în față (săptămâna 2)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
3. Sinodul al V-lea Ecumenic. Controverse origeniste	față în față (săptămâna 3)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
4. Sinodul al VI-lea Ecumenic. Monotelismul	față în față (săptămâna 4)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
5. Sinodul al VII-lea Ecumenic. Iconoclasmul	față în față (săptămâna 5)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
6. Monahismul și viața creștină în secolele V-VIII	față în față (săptămâna 6)	Prelegere Materiale didactice	2 ore

		imprimare	
7. Monahismul și viața creștină în secolele V-VIII	față în față (săptămâna 7)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
8. Bisericile Ortodoxe și cele necalcedoniene în secolele VIII-XI	față în față (săptămâna 8)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
9. Erezii și controverse în Răsărit: Pavlicianismul. Controversa miheiană. Disputa tetragamică	față în față (săptămâna 9)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
10. Erezii și controverse în Apus: Adopțianismul. Adaosul „Filioque”. Disputa despre predestinație. Disputa euharistică. Credințe și practici noi	față în față (săptămâna 10)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
11. Cultura teologică în Răsărit în secolele VIII-XI	față în față (săptămâna 11)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
12. Cultura teologică din Apus în secolele VIII-XI	față în față (săptămâna 12)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
13. Monahismul, cultul și viața creștină în secolele VIII-XI în Răsărit. Creșterea puterii papale. Secolul obscur în Apus	față în față (săptămâna 13)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore
14. Schisma de la 1054. Cauzele, etapele și desfășurarea ei	față în față (săptămâna 14)	Prelegere Materiale didactice imprimare	2 ore

Bibliografie:

1. BARNEA, Ioan; ȘTEFĂNESCU, Ștefan, *Din Istoria Dobrogei, vol. III: Bizantini, Romani și Bulgari la Dunărea de Jos*, București, 1971.
2. BĂBUȘ Emanoil, *Bizanțul: istorie și spiritualitate*, Editura Sofia, București, 2003.
3. IDEM, *Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic (sec. VII-XV)*, Editura Sofia, București.
4. BĂNESCU, N., *Chipuri din Istoria Bizanțului*, Editura Albatros, București, 1971.
5. IDEM, *Istoria Imperiului Bizantin, I. Imperiul creștin și asaltul invaziilor (313-610); II. Imperiul Bizantin clasic (610-1081)*, ediție îngrijită de Tudor Teoteoi, București, Editura Anastasia, 2000-2003.
6. CHIFĂR, Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, vol. 1, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.
7. COJOC, Pr. Conf. Univ. Dr. Marin, *Curs de Istoria bisericească universală*, București, 2014.
8. GABOR, Pr. Prof. Univ. Dr. Adrian, *Biserica și Statul în primele patru secole*. Ed. Sofia, București, 2003.
9. IONIȚĂ, Pr. Prof. Dr. Viorel (coordonator), *Istoria bisericească universală*, vol. I, Ed. Basilica, București, 2019.

10. RĂMUREANU, I., ȘESAN, M., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1987.

7.2. Seminar/laborator	Modalitatea de desfășurare	Metode de predare	Fond de timp alocat (ore)
1. Disputele hristologice anterioare Sinodului III ecumenic. Anatematisme Sf. Chiril. Sinodul III Ecumenic și canoanele emise. Lecturi Dispute hristologice precăcedonice. Sinodul IV ecumenic. Canoanele sinodului IV Ecumenic. Henotikonul și schisma acachiană. Lecturi	față în față (săptămâna 1-2)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
2. Politica religioasă a împăratului Justinian I. Sinodul V ecumenic. Consecințele pentru teritoriile dunărene. Izvoare istorice. Situația politico-religioasă a Imperiului Bizantin la începutul sec. VII. Sinodul VI ecumenic. Sinodul quinisext sau Trulan. Lecturi	față în față (săptămâna 3-4)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
3. Iconologia creștină până în sec. VIII. Sinodul de la Hieria. Sinodul VII ecumenic. Iconoclasmul bizantin în sec. IX. Izvoare istorice	față în față (săptămâna 5-6)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
4. Încăleștinarea germanilor, încăleștinarea saxonilor. Frații Chiril și Metodie și creștinarea moravilor. Hărți și izvoare	față în față (săptămâna 7-8)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
5. Creștinarea sârbilor și croaților. Creștinarea bulgarilor. Încăleștinarea ungurilor. Creștinarea rușilor. Izvoare istorice	față în față (săptămâna 9-10)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
6. Universitatea din Constantinopol. Cauzele schismei și Schisma de la 1054	față în față (săptămâna 11-12)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
7. Izvoare istorice în ceea ce privește răspândirea creștinismului în lume în aceeașă perioadă	față în față (săptămâna 13-14)	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
Bibliografie:			

1. BARNEA, Ioan; ȘTEFĂNESCU, Ștefan, *Din Istoria Dobrogei, vol. III: Bizantini, Romani și Bulgari la Dunărea de Jos*, București, 1971.
2. BĂBUȘ Emanoil, *Bizanțul: istorie și spiritualitate*, Editura Sofia, București, 2003.
3. IDEM, *Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic (sec. VII-XV)*, Editura Sofia, București.
4. BĂNESCU, N., *Chipuri din Istoria Bizanțului*, Editura Albatros, București, 1971.
5. IDEM, *Istoria Imperiului Bizantin, I. Imperiul creștin și asaltul invaziilor (313-610); II. Imperiul Bizantin clasic (610-1081)*, ediție îngrijită de Tudor Teoteoi, București, Editura Anastasia, 2000-2003.
6. CHIFĂR, Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, vol. 1, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.
7. GABOR, Pr. Prof. Univ. Dr. Adrian, *Biserica și Statul în primele patru secole*. Ed. Sofia, București, 2003.
8. IONIȚĂ, Pr. Prof. Dr. Viorel (coordonator), *Istoria bisericească universală*, vol. I, Ed. Basilica, București, 2019.
9. RĂMUREANU, I., ȘESAN, M., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1987.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul Teologie. Tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile specifice și pentru standardele comunității academice de profil. Conținuturile de învățare ajută la aprofundarea temeinică a teologiei, răspunzând, prin aceasta, așteptărilor principalilor angajatori ai absolvenților acestei discipline: structurile eclesiale, structurile de asistență socială și structurile din domeniul educației, asigurând și o bună pregătire pentru admiterea la doctorat.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%
9.5. Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar și implicarea în activități de seminar	30%
9.6. Standard minim de performanță			
• Prezența la curs și seminar (cel puțin 50%); • Participare la seminar (cel puțin 30%); • Cunoaște principale aspecte legate de crearea și constituția omului, chip și asemănare, căderea protopărinților în păcat și consecințele acestora pe plan antropologic.			

Data completării
01.10.2025

Titular de disciplină,
Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin DAN

Semnătura titularului
.....

Data avizării în departament
01.10.2025

Director de departament,
Pr. Lect. univ. dr. Mihai CIUREA

Semnătura directorului de departament,
.....